

Project 7921 Promo Safe Driving

ВЪЗПИТАНИЕ НА ТРАНСПОРТНА КУЛТУРА ИЛИ КАК ДА СЕ ОПАЗИМ ЖИВИ НА ПЪТЯ?

Този документ е създаден в изпълнение на проект 7921 "Promo Safe Driving" с финансовата подкрепа на «Програмата за европейско териториално сътрудничество Гърция- България 2007-2013», съфинансирана от Европейския фонд за регионално развитие и националните бюджети. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Общинска администрация-Петрич и подизпълнителите по проекта и при никакви обстоятелства не може да се приеме, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Договарящия орган.

ЗДРАВЕЙТЕ МЛАДИ ПРИЯТЕЛИ!

От днес Вие ставате членове на клуба по „ТРАНСПОРТНА КУЛТУРА“ към училището по безопасност на движението и парка за трафик обучение на община Петрич. При нас Вие ще играете, ще се учите да управлявате велосипед и автомобил, ще дискутирате проблемите на пътната безопасност, ще се състезавате със своите съученици, или приятели с една единствена цел: „Възпитание на транспортна култура и формиране на умения да управлявате безопасно за себе си и останалите участници в движението велосипед и автомобил“.

Искате ли да се научите да управлявате майсторски велосипеда? Искате ли да станете много добри шофьори? Най-вероятно отговорът на тези въпроси е „да“, след като сте се записали в клуба по „ТРАНСПОРТНА КУЛТУРА“ и сте получили и четете тази брошура.

ТРАНСПОРТНА КУЛТУРА - ЩО Е ТО?

Думата култура идва от латинския корен *colere* (обитавам, култивирам или почитам) или, според друго разбиране, от *cult* и *ur* (преклонение към светлината).

Поради своята многостранност и многопластовост понятието „култура“ трудно се подлага на единно определение. Различните дефиниции на културата отразяват различни разбирания или критерии за оценяване на човешката дейност. През 1952 г. Алфред Крьобер и Клайд Клъкхохн съставят списък с над 200 различни дефиниции на култура.

ЮНЕСКО дефинира културата като „множеството от отличителни духовни, материални, интелектуални и емоционални черти на дадено общество или обществена група“. Културата обхваща „освен изкуството и литературата, начина на живот, формите на съжителство, ценностните системи, традициите и вярванията“.

Обичайно е думата култура в много страни да се употребява за означаване на общественото разслоение. Тя често се използва по отношение на предмети и дейности, предназначени за елитарна употреба, като изискана кухня, изкуство и музика. Понякога това се нарича „висока“ култура за разлика от „масовата“ култура.

Транспортната култура е част от масовата култура и е неотменима характеристика на всяка личност. За разлика от елитарната „висока“ култура, необходима на определени прослойки от обществото, транспортната култура е необходима на всички нас, тъй като ние сме или пешеходци, или велосипедисти, или водачи на пътни превозни средства с животинска тяга, или водачи на МПС.

Основното ѝ предназначение е да се опазим живи на пътя.

Понятието „транспортна култура“ включва:

- система от знания, умения и способности за безопасно поведение и опазване на собствените и на околните, здраве и живот;
- компетентности, ценностна ориентация и мотивация за обогатяване на знанията и усъвършенстване на уменията за безопасно поведение;
- начин на мислене, култура на бита и поведението, и защитни механизми на отделната личност, с цел осигуряване не само на личната безопасност, но и на сигурността на останалите участници в движението;
- дисциплинираност, отговорност и самоконтрол на собственото поведение.

В часовете, които ще прекарате в училището по безопасност на движението, Вие ще изградите и затвърдите своите знания, умения и способности за безопасно поведение и опазване на собствените и на околните, здраве и живот.

В училището и парка за трафик обучение ще формирате качества за дисциплинираност, отговорност и самоконтрол на пътя.

Първо обаче трябва да имате знания за: нашата улица; улично движение; как да се движите безопасно; как да отивате сам на училище; как да отивате на училище с обществен транспорт; защо на улицата е опасно; как да се държите и пресичате кръстовища; как и къде може да управлявате велосипед; защо на пътя трябва да бъдем етични; как да се обличаме и движим през дните с лошите атмосферни условия; как и къде трябва да се движим, когато сме извън населеното място, в което живеем.

Тези знания ще Ви направят дисциплинирани и отговорни и ще ви научат да се самоконтролирате по всяко време, когато сте на улицата или на пътя.

Тези знания ще Ви помогнат да станете добри и възпитани велосипедисти.

Тези знания ще Ви помогнат, когато пораснете да станете отлични шофьори, които спазват правилата, уважават останалите участници в движението и са безопасни, както за себе си, така и за останалите участници в движението.

НАШАТА УЛИЦА

Всеки път, когато излизате от дома, в който живеете, Вие попадате на улицата. Каква е Вашата улица? Какво има на нея? Различава ли се от улиците на картинките пред Вас?

УЛИЧНО ДВИЖЕНИЕ

По улицата Вие отивате на детска градина, на училище, на гости у приятели.

Предназначението на улицата е да Ви свърже с останалия свят.

Предвижването по улиците се нарича улично движение.

Участници в уличното движение.

УЧА СЕ ДА СЕ ДВИЖА БЕЗОПАСНО

За да се научите да се движите безопасно по улиците, Вие трябва да знаете къде е мястото на различните участници в движението.

Мястото на пешеходците е на тротоара.

Мястото на майките с детски колички е на тротоара.

Мястото на велосипедиста е на пътното платно или на алеята за велосипедисти.

Мястото на автомобилите, трамваите, тролейбусите и всички други превозни е на пътното платно.

ОТИВАМ САМ НА УЧИЛИЩЕ

Когато отивате на училище, изберете най-безопасния маршрут. Това означава маршрут, по който интензивността на движението е най-малка (преминават най-малко моторни превозни средства).

Пресичайте улиците или кръстовищата само на пешеходни пътеки.

При липса на пешеходни пътеки пресичайте улиците само на кръстовищата.

Ако кръстовището е регулирано със светофари пресичайте само на зелено.

Ако кръстовището е нерегулирано или регулирано с пътни знаци, като преди да пресечете вдигнете ръка, за да покажете желанието си да пресечете кръстовището.

ОТИВАМ НА УЧИЛИЩЕ С НАШИЯ АВТОМОБИЛ

Когато родителите те водят на училище с автомобила на Вашето семейство, винаги сядайте на задната седалка. На деца до 11 години е забранено да се возят на предната седалка.

Поставяйте си предпазния колан, той ще Ви предпази, ако се наложи родителят ви да спре рязко за да не прегazi някой пешеходец пресичашщ неправилно.

На деца до 150 см. ръст е забранено да се возят без специална седалка.

ОТИВАМ НА УЧИЛИЩЕ С ОБЩЕСТВЕН ТРАНСПОРТ

На спирката, на която се качваш, за да отидеш на училище, почти винаги има други чакащи.

Знаеш ли къде е най-безопасно да изчакаш автобуса?

Знаеш ли кои от пътниците неправилно чакат автобус?

ЗАЩО НА ПЪТЯ Е ОПАСНО?

На пътя е опасно, защото има:

- шофьори, които карат с несъобразена скорост (много бързо) и не дават предимство на пешеходците.

- велосипедисти, които управляват велосипеда по тротоара и могат да блъснат намиращите се там пешеходци.

- недисциплинирани пешеходци, които се движат по платното, а не по тротоара, или пресичат улицата или на кръстовище неправилно.

КРЪСТОВИЩА - ЩО Е ТО?

Кръстовището е място, на което се пресичат най-малко две улици.

За да се преминава безопасно през кръстовища, те се регулират:

С пътни знаци

Със светофари

С регулировчик

Когато кръстовището е нерегулирано, то пешеходецът винаги има предимство пред останалите участници в движението. Даже и да няма означена пешеходна пътека, продължението на тротоарите се приема за място за пресичане (пешеходни пътеки).

МОЯТ ВЕЛОСИПЕД

Вече сме велосипедисти. Къде да управляваме? Как да се придвижваме по улиците? Има ли велосипедни алеи?

Велосипедистите управляват велосипеда по вело алеи. Ако във Вашето населено място няма вело алеи, управлявате по пътното платно.

За да бъдете в безопасност, Вашият велосипед трябва да бъде винаги изправен.

Сигнали, подавани от велосипедиста:

НА УЛИЦАТА ТРЯБВА ДА БЪДЕМ ЕТИЧНИ

Етични значи:

Винаги да сме готови да помогнем на по-слабите, на възрастните, на незрящите.

Да не се блъскаме, когато се качваме, слизаем от автобус.

Да отстъпваме местата на по-възрастните от нас

Мъжете да отстъпват място на жените с усмивка.

Да проявяваме толерантност (търпение) и да даваме предимство на пешеходци, които бързат.

Може би закъсняват за работа, може би закъсняват да вземат детето си от детската градина.

Да се движим по безопасната част на тротоара.

Да пресичаме, без да тичаме, след като се убедим, че няма автомобили, или шофьорите са Ви забелязали и са спрели, за да премените Вие.

ЛОШИ ЛИ Е ЛОШОТО ВРЕМЕ?

Лошото време не е лошо, ако сме подходящо облечени и знаем къде и как да се движим.

При мъгла с възможно най-светли дрехи. Желателно е да имаме светлоотразителни елементи. Същото се отнася и когато отиваме на училище рано сутрин през зимата, или се връщаме от училище вечер през зимата.

При дъжд е желателно да имаме чадър, да сме облечени със светли дрехи и да се движим в най-дясната част на тротоара. Така ще се предпазим от изпръскване от преминаващите с несъобразена скорост автомобили.

При сняг трябва да сме облечени с топли дрехи и обувки, които са стабилни (не се пързаят) върху сняг и лед.

ЗНАЕМ ЛИ КЪДЕ ДА СЕ ДВИЖИМ ИЗВЪН НАШЕТО НАСЕЛЕНО МЯСТО?

Да, по пътното платно, или банкета (той започва там, където свършва пътното платно) срещу движението на превозните средства.

Защо срещу движението? Защото така може да сме сигурни, че не могат да ни блъснат в гръб.

Как да се движим, ако управляваме велосипед? Както се движат автомобилите. В дясната лента, колкото е възможно по-вдясно.

